

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11135/2017-ERU

Praha 5. května 2018

Č. j. 11135-11/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-11135/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 7. února 2018 z moci úřední ve smyslu ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl dne 19. září 2017 v Terezíně, [REDAKCE], v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy prostřednictvím ručního nástroje (krumpáč) úpravu terénu, při které došlo k poškození kabelového vedení nízkého napětí mezi trafostanicí LT_0416 a rozpojovací skříní R25 (dále též „zařízení elektrizační soustavy“), a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09418.**

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického**

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09418.

IV. Podle ust. 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se společnost ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále jen „poškozený“), s nárokem na náhradu škody odkazuje na soud.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo dne 19. ledna 2018 Magistrátem města Ústí nad Labem pod zn. [REDAKCE] postoupeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Územního odboru Litoměřice, Obvodního oddělení Litoměřice (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku účastníka řízení.

Dne 7. února 2018 ve smyslu ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, v návaznosti na ust. § 46 správního řádu, zahájil Úřad správní řízení ve věci možného spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR, kdy správní orgán dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán zjistil, že v souvislosti s uvedeným jednáním účastníka řízení vznikla škoda, a proto v souladu s ust. § 70 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky byl povinen vyrozumět osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 13. února 2018, č. j. 11135-6/2017-ERU doručeným dne 14. února 2018 vyrozuměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody.

Úřad obdržel dne 1. března 2018 vyjádření poškozeného pod zn. [REDAKCE], v němž sděluje správnímu orgánu, že mu jednáním obviněného z přestupku vznikla majetková škoda, která dosud nebyla uhrazena. Poškozený z tohoto důvodu v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uplatňuje u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši 19 653 Kč, kterou specifikoval takto:

- faktura společnosti OMEXOM GA Energo s.r.o. na částku 9 263 Kč včetně DPH za PDP opravy, a

- faktura společnosti ČEZ Distribuční služby, s.r.o., na částku 10 390 Kč za opravy škod od ČDS (DSO) ŠKODA_Terezín, Dukelských hrdinů, poškoz. kNN, 19. 09. 2017.

Uvedenou částku předepsal poškozený k úhradě účastníku řízení fakturou vystavenou dne 26. února 2018 s datem splatnosti 28. března 2018. Ve vyjádření se k náhradě škody doručenému Úřadu dne 1. března 2018 poškozený zároveň uvedl, že očekává, že faktura bude účastníkem řízení uhrazena dobrovolně. Dne 12. dubna 2018 doručil poškozený správnímu orgánu doplnění, v němž uvádí, že k uhrazení škody nedošlo.

Po vyhodnocení všech skutečností zahájil Úřad podle ust. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky řízení o přestupku z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90a odst. 1 písm. p) energetického zákona. Dne 7. února 2018 doručil správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení řízení a poškozeného o zahájení řízení vyrozuměl přípisem doručeným poškozenému dne 14. února 2018, kterým ho zároveň vyrozuměl o možnosti uplatnit nárok na náhradu majetkové škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení. Dne 20. března 2018 byl účastník řízení a dne 14. března 2018 poškozený vyrozuměni o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí.

Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Účastníku řízení bylo též sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech. Účastník řízení nevyužil svého práva a k podkladům pro vydání rozhodnutí se nevyjádřil. O možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí byl vyrozuměn rovněž poškozený.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-11135/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Dne 19. září 2017 byla hlídka Policie ČR vyslána do Terezína, [REDAKCE], kde mělo dojít k poškození kabelu zařízení elektrizační soustavy.

Policie ČR po příjezdu zjistila, že se na místě nachází pan [REDAKCE], který uvedl, že na dispečink poškozeného oznámil vlastník pozemku poškození zemního kabelu vedení nízkého napětí. Po příjezdu na místo pan [REDAKCE] našel jen část přerušeno kabelu vyčnívající ze země. Kabel vedl do rozvodné skříně č. [REDAKCE], kde byla přerušena pouze jedna fáze do této rozvodny. Pan [REDAKCE] do rozvodné skříně přesméroval jinou fázi. Nemohl upřesnit, zda nedošlo k poškození dalších svazků kabelů, protože to mohl zjistit až po odstranění sutě. Na místě přítomný vlastník pozemku, kterým je pan [REDAKCE], Policii ČR uvedl, že měl v úmyslu opravit zeď, která je v havarijním stavu, a uklidit nepořádek navezený na pozemek. Touto prací pověřil pana [REDAKCE], který uvedl, že při odklízacích pracích prováděných pomocí krumpáče se najednou ze země zajiskřilo a

zablesklo se. Když se podíval, co se děje, všiml si dýmem poškozeného krumpáče a části kabelu vyčnívající ze země.

Policie ČR šetřením na místě dále zjistila, že v důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy nedošlo k přerušení dodávky elektřiny žádnému konečnému odběrateli.

Policie ČR dále na místě provedla fotodokumentaci.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 20. září 2017 Policii ČR pan ■■■■■ uvedl, že k poškození zařízení elektrizační soustavy došlo v soukromém oploceném areálu, z jehož jedné strany se nachází trafostanice. Při příjezdu na místo zjistil, že za budovou trafostanice je výkop po pozemních úpravách, z něhož vyčnívá přerušovaný kabel. Kabel vede z trafostanice ■■■■■ do rozpojovací skříně ■■■■■. Po odklizení sutě pan ■■■■■ zjistil, že pod elektrickým kabelem se nachází pískové podloží a nad kabelem je vedena ochranná fólie a cihly pro ochranu kabelu. Kabel se nacházel v hloubce 60 cm. Vytyčení nikdo neprovedl.

Účastník řízení Policii ČR do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 20. září 2017 sdělil, že pracuje jako OSVČ v oboru truhlářství. Na hranici pozemku na adrese Terežín, ■■■■■ se nacházela zeď, kterou chtěl účastník řízení zbořit. Práci pověřil pana ■■■■■, který je jeho zaměstnancem a který mu pak okolo 13. hodiny přišel oznámit, že poškodil elektrický kabel. Účastník řízení nežádal o vytyčení zařízení, neboť o tom, že se pod zdí nachází zařízení elektrizační soustavy, nevěděl. Účastník řízení dále uvedl, že po odklizení suti a vyčištění místa pro opravu vedení měl dojem, že vedení bylo uloženo v hloubce asi 25 cm.

Společnost ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035, dne 12. října 2017 na žádost Policie ČR předběžně vyčíslila škodu způsobenou poškozením zařízení elektrizační soustavy na částku 25 000 Kč.

Před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby nebylo vydáno vyjádření o existenci zařízení elektrizační soustavy v zájmovém území výstavby a ani nedošlo k vytyčení polohy zařízení elektrizační soustavy v terénu. Práce však byly prováděny v bezprostřední blízkosti trafostanice.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle ust. § 1 tohoto zákona upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky nebyl od nabytí své účinnosti dosud novelizován. Energetický zákon byl v době od spáchání vytykaného jednání účastníkem řízení novelizován pouze jedenkrát, a to s účinností od 1. ledna 2018.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutku

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nesplní některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 nebo § 68 odst. 5 nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ust. § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ust. § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé porosty v rozporu s ust. § 68 odst. 6 nebo umístí stavbu v bezpečnostním pásmu v rozporu s ust. § 69 odst. 3.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození zařízení elektrizační soustavy při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození zařízení elektrizační soustavy. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spisu, že účastník řízení prováděl činnost v blízkosti kabelového vedení nízkého napětí mezi trafostanicí [REDAKCE] a rozpojovací skříní [REDAKCE]. Účastník řízení si nevyžádal stanovisko k existenci sítí a nevyžádal si ani vytyčení vedení. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval při své činnosti s maximální opatrností.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval přestupkem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození energetických zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít a nedošlo k poškození energetických zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 46 odst. 12 energetického zákona poškození energetického zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání

(provádění činnosti v ochranném pásmu i mimo ně) vedoucího k poškození zařízení elektrizační soustavy, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 19. září 2017 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy v Terezíně, [REDAKCE] úpravu terénu, při níž došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy. Tuto skutečnost účastník řízení ostatně ani nezpochybňuje.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, nebo mohl vědět, že činnost prováděl v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy, a jakým způsobem účastník řízení práce v ochranném pásmu prováděl, zejména zda byl správcem (vlastníkem) zařízení elektrizační soustavy udělen souhlas se zemními pracemi, a zda byly zemní práce prováděny účastníkem řízení se souhlasem vlastníka ve smyslu ust. § 46 odst. 8 písm. b) energetického zákona.

Z ust. § 46 odst. 5 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí u podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV včetně a vedení řídicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu.

V rámci správního řízení z podkladů obsažených v předmětném spise bylo zjištěno, že účastník řízení o možnosti existence podzemního vedení elektrizační soustavy vůbec neuvažoval. A to přestože práce prováděl v zastavěném území obce a v blízkosti trafostanice, kde měl výskyt inženýrských sítí alespoň předpokládat. Je tedy zřejmé, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození zařízení elektrizační soustavy nedošlo, když neprovedl dostatečná opatření pro dodržení povinnosti uložené energetickým zákonem na ochranu obecně prospěšného zařízení.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

IV. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 46 odst. 12 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném

a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy.

Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků přestupkového jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil zemní kabelové vedení nízkého napětí, přičemž nedošlo k přerušení dodávky elektřiny žádnému konečnému zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu poškození energetických zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

IV. IV. Odpovědnost za přestupek

Charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem (ust. § 46 odst. 12 energetického zákona).

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, a to zejména s ohledem na skutečnost, že práce v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy prováděl, aniž by požádal o vytyčení trasy zařízení v terénu.

S ohledem na výše uvedené lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 46 odst. 12 energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

V. Uložení pokuty

Za přešupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona je možno uložít toliko pokutu, a to dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů až do výše 1 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přešupku včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přešupky k povaze a závažnosti přešupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že vlastní existence zařízení elektrizační soustavy nebyla účastníku řízení známa, přestože práce prováděl v zastavěném území obce a v blízkosti trafostanice, kde měl výskyt inženýrských sítí alespoň předpokládat, a tedy souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu a vytyčení trasy zařízení v terénu si vyžádat. V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přešupku poškození zařízení elektrizační soustavy a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností předmětné zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných skutečností a okolností daného případu pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím svého zaměstnance prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy.

Co se týče závažnosti přešupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Účastník řízení přešupek spáchal svým aktivním konáním, kdy prováděl pomocí ručního nástroje terénní úpravy, přičemž o možnosti existence podzemního vedení elektrizační soustavy vůbec neuvažoval. A to přestože práce prováděl v zastavěném území obce a v blízkosti trafostanice, kde měl výskyt inženýrských sítí alespoň předpokládat. Tuto okolnost hodnotí správní orgán jako okolnost závažnost přešupku zvyšující.

Naproti tomu v souvislosti s poškozením zařízení elektrizační soustavy nedošlo k přerušení dodávky elektřiny žádnému konečnému zákazníkovi, což správní orgán považuje za okolnost výrazně polehčující. K poškození zařízení elektrizační soustavy došlo při provádění terénních prací pomocí ručního nástroje (krumpáče), k čemuž správní orgán přihlédl též jako k okolnosti polehčující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přešupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, při opravě poškozeného zařízení poskytl součinnost a při objasnění přešupku spolupracoval, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnosti. Poškození zařízení elektrizační soustavy bylo neprodleně nahlášeno, k čemuž správní orgán též přihlédl jako k okolnosti polehčující. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přešupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení se přešupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry na základě vyrozumění o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí ze dne 9. března 2018, č. j. 11135-8/2017-ERU. Správní orgán vycházel „in concreto“ jednak z veřejné části živnostenského rejstříku, z níž zjistil, že účastník řízení je podnikající fyzická osoba s těmito předměty podnikání: Truhlářství a podlahářství a Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Pro účastníka řízení nejsou v katastru nemovitostí evidována vlastnická, ani jiná věcná práva. Fyzická osoba [redacted] je dle výpisu z katastru nemovitostí [redacted] vlastníkem nemovitosti v k. ú. [redacted] se stavebním objektem č. p. [redacted]. Správní orgán tak z výše uvedeného dovozuje, že uložená pokuta není pro účastníka řízení likvidační.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši 19 653 Kč, kterou specifikoval jako:
- fakturu společnosti OMEXOM GA Energo s.r.o. na částku 9 263 Kč včetně daně z přidané hodnoty v sazbě 21 % za PDP opravy, a

- fakturu společnosti ČEZ Distribuční služby, s.r.o., na částku 10 390 Kč (bez DPH) za opravy škod od ČDS (DSO) ŠKODA_Terezín, Dukelských hrdinů, poškoz. kNN, 19. 09. 2017.

Položky na fakturách nejsou dále rozepsány a doloženy. Správní orgán tak nemůže posoudit správnost účtování.

Z výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 19 653 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, nebo dokonce oprávněnost a způsob kalkulace předložených faktur, z nichž se skládá nárok poškozeného, ověřovat odborným vyjádřením nebo znaleckým posudkem, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě, které mu s ohledem na trestní povahu řízení o přestupku nepochybně přísluší, stejně jako všechny další záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankčního řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a poškozeného odkázal na soud.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání

rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha